

Πάτρα, 12/6/2017

Κρίσεις Διευθυντών: μια προσπάθεια συνεννοής και κουλτούρας αξιολόγησης

Με νωπές τις διατάξεις του 4^{ου} μνημονίου που επιβάλλουν **σκληρά μέτρα ύψους, σχεδόν, 5 δις ευρώ** η κυβέρνηση ψήφισε στη Βουλή και προχωρεί σε εφαρμογή του νέου νόμου για την επιλογή διευθυντών σχολικών μονάδων. Η επιλογή και αξιολόγηση των στελεχών εκπαίδευσης είναι μέρος του 4^{ου} Μνημονίου για την εκπαίδευση – τριετές σχέδιο για την εκπαίδευση, **το οποίο στηρίζεται στις κατευθύνσεις της ΕΕ και του ΟΟΣΑ και αφορά** την εξοικονόμηση πόρων, την προώθηση της μαθητείας στη Τεχνική Εκπαίδευση, την αυτονομία της σχολικής μονάδας, την αξιολόγηση όλων (σχολικής μονάδας, στελεχών και εκπαιδευτικών).

Σύμφωνα με το νέο νόμο για την επιλογή Διευθυντών Σχολικών μονάδων (ν.4473/2017) και τις σχετικές εγκυκλίους και υπουργικές αποφάσεις, **οι «μη κωλύμενοι» μόνιμοι εκπαιδευτικοί κάθε σχολικής μονάδας θα συνέλθουν σε Ειδική Συνεδρίαση στις 20/7/2017, ημέρα Τρίτη, μεταξύ των ωρών 8:00-20:00**, και θα προχωρήσουν σε «έκφραση γνώμης» για τους υποψηφίους διευθυντές που υπηρετούν στο σχολείο τους. Μετά από «*διαλογική συζήτηση σχετικά με τη συμβολή στο εκπαιδευτικό έργο, την προσωπικότητα και τη γενικότερη συγκρότηση των υποψηφίων*», οι εκπαιδευτικοί συμπληρώνουν ανώνυμα «**φύλλα αποτίμησης**» - αξιολόγησης των υποψηφίων διευθυντών. Στη συνέχεια γίνεται αποδελτίωση των απαντήσεων κάθε ερωτήματος και συντάσσεται σχετικό πρακτικό, το οποίο διαβιβάζεται στα Συμβούλια Επιλογής Διευθυντών. Αυτά, κατά τη μοριοδότηση της συνέντευξης των υποψηφίων –η οποία επανέρχεται και στις κρίσεις Διευθυντών σχολικών μονάδων πανηγυρικά- **απλά «συνεκτιμούν ... και τη γνώμη των συνυπηρετούντων μόνιμων εκπαιδευτικών».**

Με τη θεσμοθέτηση της παραπάνω διαδικασίας, το Υπουργείο αντικαθιστά την κριθείσα ως αντισυνταγματική διαδικασία της μυστικής ψηφοφορίας, που ίσχυσε με το νόμο Μπαλτά – Κουράκη, με τα «**φύλλα αποτίμησης**» - αξιολόγησης. Από την άλλη, επιχειρεί **να προωθήσει την ατομική αξιολόγηση μεταξύ των υπαλλήλων – εκπαιδευτικών**, για την οποία έχει δεσμευθεί και με το 4^ο Μνημόνιο, και μάλιστα παρουσιάζοντάς την ως απλή «έκφραση γνώμης».

Με το νόμο αυτό **η κυβέρνηση καταφέρει να τα συνδυάσει όλα.**

Ο τρόπος με τον οποίο αποφασίστηκε να γίνει η επιλογή των διευθυντών είναι απόλυτα εναρμονισμένος με το ρόλο που καλούνται να έχουν: του διευθυντή - «μάντζερ» της σχολικής μονάδας, ο οποίος θα υλοποιεί τις κατευθύνσεις των συντηρητικών αναδιαρθρώσεων στην εκπαίδευση στη σχολική μονάδα. **Έρχεται να «κουμπώσει» με την «αυτονομία» και την «αυτοαξιολόγησή» της, όπου ο διευθυντής καλείται να παίξει καθοριστικό ρόλο**, αφού θα ελέγχει και θα ελέγχεται για την υλοποίηση των «στόχων» του σχολείου, μέσα σε ένα πλαίσιο αιματηρής δημοσιονομικής πολιτικής, αδιοριστίας, ελαστικής εργασίας και συντηρητικών αναδιαρθρώσεων. Η αξιολόγηση όλων (εκπαιδευτικής μονάδας, στελεχών, εκπαιδευτικών) είναι σαφής μνημονιακή δέσμευση και αποτελεί βασικό στοιχείο του Τριετούς Σχεδίου για την εκπαίδευση που ανακοίνωσε το υπουργείο παιδείας, όπου με σαφήνεια διατυπώνεται ότι θα στηρίζεται και **στη νέα έκθεση του ΟΟΣΑ** που θα δημοσιοποιηθεί στη διάρκεια του 2017.

Βασικοί άξονες του παραπάνω σχεδίου είναι «*η αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου των σχολείων, η αξιολόγηση των στελεχών της εκπαίδευσης, η θέσπιση νέων κριτήριων επιλογής προσωπικού και υπεύθυνων δομών, η αύξηση της παιδαγωγικής και διοικητικής αυτονομίας των σχολείων και οι διαδικασίες βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων μέσω της αυτοαξιολόγησης*». Αυτό είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα λειτουργούν οι διευθυντές των σχολείων, που η κυβέρνηση θέλει να προκύψουν από διαδικασίες αξιολόγησης από τα «πάνω» αλλά και από τα «κάτω», πιστεύοντας ότι έτσι θα νομιμοποιείται ο ρόλος τους στη συνείδηση των εκπαιδευτικών.

Αναλυτικότερα, η διάταξη αυτή εντάσσει ένα **πρακτικά αναιτιολόγητο στοιχείο, μη μοριοδοτούμενο**, του οποίου δεν έχει προσδιοριστεί η βαρύτητα, ως ένα από τα κριτήρια επιλογής, αφού

αυτό λαμβάνεται υπόψη για την κρίση του υποψηφίου από το Συμβούλιο Επιλογής. Με αυτό προστίθενται στη διαδικασία της συνέντευξης **αόριστα, ανώνυμα και εκτός αντικειμενικού πλαισίου** στοιχεία, που έχουν υποκειμενική χροιά. Με βάση τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας «Οι διοικητικές αρχές, πριν από κάθε ενέργεια ή μέτρο σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων συγκεκριμένου προσώπου, **οφείλουν να καλούν τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του, εγγράφως ή προφορικά, ως προς τα σχετικά ζητήματα**». Όμως, στην περίπτωση μας ο Σύλλογος δεν προβλέπεται να καλεί τον κρινόμενο. Για την ακρίβεια προβλέπεται η απουσία του από την διαμόρφωση της κρίσης σχετικά με τον ίδιο. Δεν μπορεί να αντιτείνει τίποτα. Δεν μπορεί να άρει μια ενδεχόμενη παρεξήγηση. Δεν μπορεί να παράσχει εξηγήσεις για δίκαια κρίση. Δεν προβλέπονται ερωτήσεις από τον κρινόμενο. Ούτε από τους κρίνοντες. Δεν μιλάμε επομένως για κρίση αλλά για **αξιολόγηση των υποψηφίων**.

Από την άλλη, **η μυστικότητα της διαδικασίας δεν εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση**, αφού θα προηγηθεί συζήτηση του Συλλόγου πριν τη συμπλήρωση των φύλλων εργασίας, στην οποία οι εκπαιδευτικοί θα καταθέτουν την άποψή τους για τους κρινόμενους. Ο κίνδυνος ό,τι λέγεται στο Σύλλογο να μην παραμένει μυστικό είναι προφανής, όπως προφανής είναι και η μελλοντική δημιουργία τριβών και συγκρούσεων στο Σύλλογο μετά τη διαδικασία αυτή. Ειδικά για το φύλλο αποτίμησης που προτείνεται έχουμε να παρατηρήσουμε ότι αναδεικνύεται περισσότερο η δολιότητα της πολιτικής του υπουργείου παρά μια εμφανής προχειρότητα στην αποτύπωση των δεικτών.

Με βάση τα παραπάνω, θεωρούμε ότι η όλη διαδικασία δεν αποτελεί στοιχείο εκδημοκρατισμού της διοίκησης της εκπαίδευσης, όπως θέλει ο Υπουργός και οι πρόθυμοι συνοδοιπόροι του να παρουσιάσουν. Τη στιγμή που δεν έχει καταργήσει ή δεν έχει έστω αλλάξει το καθηκοντολόγιο ούτε το νόμο 3848/2010, ούτε το ΠΔ 152/2013, τα οποία κατηγορούσε όταν ήταν στην αντιπολίτευση, αλλά αντίθετα έχει αποδεχθεί όλες τις μνημονιακές δεσμεύσεις για την αξιολόγηση – χειραγώγηση, δεν πείθει ούτε για τη δημοκρατικότητα των στόχων του ούτε για τις προθέσεις απέναντι στους εκπαιδευτικούς.

Στο πλαίσιο αυτό θεωρούμε ότι η εμπλοκή στου Συλλόγου, όπως προωθείται από το Υπουργείο, είναι καταρχάς μια «καρικατούρα» δημοκρατικότητας, επειδή **η γνώμη του Συλλόγου αφενός θα λαμβάνεται υπόψη μόνο συμβουλευτικά** από τα εν πολλοίς διορισμένα υπηρεσιακά Συμβούλια Επιλογής και αφετέρου αποτελεί προίμιο συνενοχής και κουλτούρας ατομικής αξιολόγησης. Αυτό ενέχει το βάσιμο κίνδυνο ποικίλων και κατά περίπτωση ερμηνειών, για να ευνοούνται κάποιιοι, αξιοποιώντας κατά το δοκούν την όποια έκφραση γνώμης των Συλλόγων.

Συμπερασματικά, η διαδικασία αυτή αποτελεί μέρος της γενικότερης διαδικασίας αξιολόγησης που προωθείται και στην εκπαίδευση, αλλά και σε όλο το Δημόσιο με το νόμο Βερναρδάκη (ν. 4369/2016). Γι αυτό άλλωστε και η ΑΔΕΔΥ έχει κηρύξει απεργία – αποχή από κάθε διαδικασία αξιολόγησης στο Δημόσιο, λέγοντας ότι **«κανένας εργαζόμενος δεν αξιολογεί ούτε τον προϊστάμενό του, ούτε τον υφιστάμενό του»**. Εστίασε επίσης την παραπάνω απεργία – αποχή και για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση πρόσφατα: [Ανακοίνωση για την απεργία – αποχή από την «αξιολόγηση»](#) . **Συνεχίζουμε! Απεργούμε – απέχουμε από την «αξιολόγηση» των νόμων 4369/2016 & 4473/2017 (νόμος Βερναρδάκη για αξιολόγηση στο Δημόσιο & νόμος Γαβρόγλου για την επιλογή Διευθυντών)**.

Τέλος, ας έχουμε υπόψη ότι **η συνέχεια του επεισοδίου της «αποτίμησης» -αξιολόγησης των υποψηφίων διευθυντών θα είναι εύλογα η αξιολόγηση – αποτίμηση και των ιδίων των εκπαιδευτικών** είτε από τους ίδιους τους τωρινούς κρινόμενους είτε από οποιονδήποτε άλλον σκεφτεί το Υπουργείο ότι μπορεί να «εκφράσει γνώμη» και να «αποτιμήσει» το ρόλο του εκπαιδευτικού στο σχολείο. Εκτός κι αν είναι τόσο αφελής κάποιος και νομίζει ότι θα κρίνει τους πάντες και τα πάντα (μαθητές, διευθυντές κλπ), αλλά ο ίδιος θα μείνει αν –έλεγκτος, απολύτως αυτόνομος και ότι δεν θα λογοδοτεί πουθενά.

Γι αυτό: Απορρίπτουμε την προσπάθεια του Υπουργείου Παιδείας να εμφανίσει την αυτοαξιολόγηση ξεκομμένη από την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και την εξωτερική αξιολόγηση ως δήθεν άλλη διαφορετική διαδικασία από τις προηγούμενες προσπάθειες να επιβάλουν την αξιολόγηση στην εκπαίδευση οι προηγούμενες κυβερνήσεις.

❖ **Συμμετέχουμε στη διαδικασία της απεργίας – αποχής της ΑΔΕΔΥ από τη συγκεκριμένη διαδικασία αξιολόγησης**

❖ Δεν μετέχουμε, διότι είναι σαν να συμφωνούμε με την επαχθέστερη προσωπική μας επερχόμενη ατομική αξιολόγηση.

❖ Δεν μετέχουμε, διότι δεν έχει καμία λογική να διαταράσσεται, χωρίς ουσία, το κλίμα του Συλλόγου. Δεν θα κάνουμε τη χάρη στον Υπουργό να διαιρεθούμε μεταξύ μας.

❖ Δεν μετέχουμε σε μια υποτιμητική για εμάς διαδικασία, κατά την οποία μας ζητούν τη γνώμη και μας λένε ότι αν θέλουν θα την λάβουν υπόψη και όσο θέλουν, χρησιμοποιώντας την σε μια εικονικότητα δημοκρατικής έκφρασης των Συλλόγων.

❖ Ζητάμε κατάργηση του καθηκοντολογίου με ταυτόχρονη μετατροπή του συλλόγου διδασκόντων σε κυρίαρχο όργανο και τον διευθυντή σε ρόλο συντονιστή, αλλαγή του γενικού θεσμικού πλαισίου στην κατεύθυνση της καλύτερης και δημοκρατικότερης λειτουργίας του σχολείου, κατάργηση του θεσμικού πλαισίου της αξιολόγησης, πολύπλευρη στήριξη των εκπαιδευτικών στο έργο τους και του Δημόσιου Σχολείου συνολικά.

Η Α' ΕΛΜΕ Αχαΐας προτείνει στο ειδικό αυτό σώμα (που διαφέρει από τον σύλλογο διδασκόντων λόγω της μη παρουσίας αναπληρωτών) σχέδιο πρακτικού ώστε να μη συμμετάσχει στην παρωδία αυτή και την απόπειρα συνενοχής και δημιουργίας στην πράξη «κουλτούρας αξιολόγησης».

Γ' αυτό καλούμε:

Τους συλλόγους διδασκόντων, κάθε συνάδελφο/ ισσα να συμμετέχουν στην απεργία/αποχή που έχει κηρύξει η ΑΔΕΔΥ και να μην συμπληρώσουν τα ερωτηματολόγια για τους διευθυντές. Εναλλακτικά να καταθέσουν το πρακτικό που θα αποστείλει η ΕΛΜΕ με τους άξονες που προτείνει ή με επιπλέον που θα αποφασίσει ο Σύλλογος Διδασκόντων.

Θα ακολουθήσει νεότερη ανακοίνωση με προτεινόμενο σχέδιο πρακτικού.

Για το Δ. Σ.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Ψαρράς Σπύρος

Μακρίδης Στάθης